

DE ORIGINES VAN DE CERCLE CÆCILIA

door Jean Marie BEKAERT

137 jaar terug, in een klein en nog grotendeels omwald Oostende, ontstond de Cercle Cæcilia. Na de grote seizoen drukte, vanaf oktober, lag Oostende er verlaten bij. De meest mondaine Europese badplaats verviel meteen, en dit tot het volgend seizoen, in een lethargische slaap. In tijden waar het aan middelen en vervoer ontbrak waren de Oostendenaars op elkaar aangewezen om samen de wintermaanden door te brengen. Het verenigingsleven kende dan ook, in dit jaargetijde, haar grootste bloeiperiode. Niet verwonderlijk dan ook dat de stichtingsdatum van de Cercle Cæcilia, ten jare 1861, op 1 november viel.

Het is boeiend eens terug te blikken op het ontstaan van een vereniging. In hun eerste bestaansjaren uiten zij immers het sterkst hun doelen en motivaties. Voor de Cercle Cæcilia dient hieraan toegevoegd dat deze vereniging ons een relatief juist tijdsbeeld schetst van de levenswijze en van de ontspanningen eigen aan de toenmalige Oostendse bourgeoisie.

Zoals U reeds bekend werd de Koninklijke Cercle Cæcilia op 1 november 1861 gesticht. Bij het samen doornemen van het eerste boek van inkomsten en uitgaven, wordt het voor de lezers een koud kunstje zich rekenschap te geven op welke wijze de stichters er in lukten de Cercle, niet alleen op te richten, maar hem levendig en voorspoedig te houden.

De stichtende leden waren : dhr. J. KINT (voorzitter), J. FINCH (secretaris), Ch. LANG (penningmeester), Ch. LIMBOR (directeur), Ch. MANN en L. KINT (commissarissen). In het eerste werkingsjaar noteerde de Cercle het lidmaatschap van : dhr. J. ROGER, E. DE PRE, GOBERT, LANCSWERT, DEWYNTER, HANZE, E. DENDUYTS, VAN DEN BEKEN, E. SPILLIAERT, E. DE KEMEL, DE VOSS, PEDE, J. THOMA en O. THOMA.

Het inschrijvingsrecht was op 5 Fr. vastgesteld en de maandelijkse bijdrage bedroeg 1,50 Fr. Het bewijs dat de stichters, zoals de naam van de vereniging het reeds liet vermoeden, de muziekbeoefening wilden aanmoedigen valt uit te maken bij nazicht van de rekeningen. Reeds op 6 november 1861 noteren wij de volgende uitgaven : verhuring van een piano, 9 Fr.; gevolgd door de aankoop van muziekstukken. Deze laatste post vinden wij met regelmaat terug.

De kassa werd niet alleen door het lidgeld gespijsd, maar eveneens door boetes; ook was de "Boetebus" meestal rijkelijk voorzien. Destijds kwam het er op aan de reglementen stipt na te leven. Wee hem die in overtreding was !!!

Voor het lokaal, toen nog een bescheiden kamer in "la Rhetorique" in de Christinastraat, betaalde de Cercle aan dhr. VANDEWATER maandelijks 15 FR. Elf maanden later verhuisde de Cercle naar het "Café de l'Union" op het Wapenplein (heden BBL), waar de vereniging slechts een jaar vertoefde.

In het eerste werkingsjaar waren de inkomsten schraal. Niet verwonderlijk : de talrijke uitgaven moesten immers door een klein aantal leden gedragen worden. Nochtans werd het eerste boekjaar afgesloten met een batig saldo van 9,44 Fr.

De stichters hadden niet alleen de muziekcultuur voor ogen.

Onmiddellijk toonden zij ook begrip voor de hen omringende armoede in Oostende. Van bij de aanvang stelde Cercle Cæcilia zich de liefdadigheid eveneens als doel.

Zo werd reeds in 1861 een concert ingericht ten voordele van de uitbreiding van een rusthuis voor ouderlingen, weldra gevolgd door een tweede concert. Indien de eerste 179 Fr. opbracht was de tweede goed voor 159,20 Fr.

Een ander concert ten voordele van de armen bracht 169,20 Fr op. Meteen was een traditie ingezet; elk jaar werd dan ook een liefdadigheidsfeest ingericht.

Voor het werkingsjaar 1862-63 noteerde de Cercle Cæcilia de toetredingen van : dhr. Gust. d'ANVERS, BRANDARIS, HALEWYCK, VERSTYLEN, MALFEYT, BULTINCK, LE SUEUR, SCHMIDT, Eug. SERRUYS, E. VANDERHEYDE; L. ROGER, L. THOMA, J. ELLEBOUDT, J. DE BRUYNE, J. VERMEIRE, D. PIETERS, A. VALCKE , A. VAN ISEGHEM enz.

In januari 1863 besliste de Cercle een groot concert in te richten in het Hotel St. Denis in de Kapellestraat. Maar de kassa was praktisch leeg. Prolemen zijn er om opgelost te worden en twintig leden beslisten elk 4 Fr. aan hun vereniging voor te schieten. Meteen kon het concert doorgaan. De lening van 80 Fr. werd in juli van het volgende jaar ingelost. Het tweede werkingsjaar eindigde niettemin met een boni van bij de 300 Fr.

Ditzelfde jaar werd het koor opgericht. Het oogste niet alleen succes in Oostende, maar ook in andere staden en voornamelijk in Brussel.

De lokalen werden te klein en de Cercle vestigde zich nog in 1863 in het "Hotel de l'Europe" in de Kapucienenstraat.

Anno 1865 verhuisde de Cercle opnieuw, de nieuwe vestiging werd nu het "Hotel de Flandre" in de gelijknamige straat.

Elk lokaal-wissel had tot doel de leden nog meer comfort te bieden. Zo hield de Cercle in het "Hotel de l'Europe" er een boodschapper op na (kostprijs 15 Fr. per trimester), een pianoleraar (25 Fr. per trimester), haar abonnementen op de kranten (l'Indépendance 44 Fr. per jaar) en naast de grote vergaderzaal een biljartzaal (huur 1.200 Fr. per jaar).

Dat was service !!!

Indertijd vervoerde men nog een piano van het ene uiteinde van de stad naar het andere voor 5 Fr.; kostte de versiering van het lokaal voor het St. Cecilia feest 15 Fr.) en schonk de Cercle, in een royaal gebaar van mildheid 15 Fr. aan een arme vrouw.

Hieruit valt af te leiden dat de Cercle Cæcilia een bescheiden begin kende. De edele opdracht dat de vereniging zich van meet af aan oplegde, gepaard aan de volharding van opeenvolgende leden van de comiteiten, maakten van de Cercle Cæcilia de voorspoedigste en de drukst bezochte vereniging van Oostende.

Bronnen

- Carillon van 14 feb. 1923.
- Historique du Cercle Cæcilia d'Ostende - 1901. Geo DAVELUY.
- Société Royale du Cercle Cæcilia d'Ostende - 1911. Albert BOUCHERY.
- Historique du Cercle Cæcilia - 1861-1907. Echo d'Ostende van 1 dec 1907.